

humor_prose

Остап
Вишня

Чухраїнці

Коротенька, широко відома у вузьких колах посмішка.

Чухраїна, чухраїнці

uk

Рьжий Тигра

FB Editor v2.0, FictionBook Editor 2.4
22 June 2010
<http://jolly-rogers.narod.ru/ebooks/chuhraintsi.html>
C92563BD-431E-4FEE-BB80-A6DE368EABFC
1.0

1.0 — створення файлу.

Остап Вишня

ЧУХРАЇНЦІ

Передмова

Чухраїнці, як ми знаєм, — це дивацький народ, що жив у чудернацькій країні Чукрен. Країна Чукрен була по той бік Атлантиди.

Назва «чухраїнці» (і це ми вже знаємо) постала від того, що народ той завжди чухався. В цій нашій науковій праці ми спробуємо, за викопаними матеріалами, зазнайомити з характеристикою вищеназваного дивного народу.

Розділ I

Країна Чукрен, як про те свідчать матеріали, знайдені при розкопках гробниці чухраїнського царя Передериматнюріохора, розлягалася на чималій просторіні від біблійської річки Сону аж

до біблійської річки Дяну. Біля річки Дяну простягалося пасмо так званих Кирпатих гір. Це на Заході...

Південь країни Чукрен обмивало море з водою синього кольору. Синім те море зробилося дуже давно, ще тоді, коли найбільший в світі катаклізм і одділила океан від землі. Тоді те море хотіло зробитися океаном — надулося, посиніло, та так синім на весь свій вік і залишилося.

В Синє море текла найулюбленіша чухраїнцями річка Дмитро.

А на південному заході була друга велика річка — Дситро. Від цих річок і чухраїнці прибрали назву: наддмитрянців і наддситрянців. Наддмитрянці — це ті, що жили над річкою Дмитром, а наддситрянці — над Дситром.

Чухраїнців було чимало: щось понад тридцять мільйонів, хоч здебільше вони й самі не знали, хто вони такі суть...

Як запитають було їх:

— Якої ви, люди, нації?

Вони, почухавшись, відповідають:

— Та хто й зна... Живемо в Шенгеріївці. Православні.

Чукрен була країна хліборобська. На ланах її на широких росли неznані тепер хліба — книші, паляниці, перепічки... А найбільше чухраїнці любили на вгородах соняшники.

— Хороша, — казали вони, — рослина. Як зацвіте-зацвіте-зацвіте! А потім, як ісхилить голову і стоїть перед тобою, як навколошка... Так ніби він — ти, а ти ніби — пан. Уперто покірлива рослина. Хороша рослина.

Розділ II

Мали чухраїнці цілих аж п'ять глибоко національних рис. Ці риси настільки були для них характерні, що коли б котрийсь із них загубився в мільйонівій юрбі собі подібних істот, кожний, хто хоч недовго жив серед чухраїнців, вгадає:

— Це — чухраїнець.

І ніколи не помилиться...

Його (чухраїнця) постать, його рухи, вираз, сказати би, всього його корпусу — все це так і випирає оті п'ять головних рис його симпатичної вдачі.

Риси ці, як на ту старинну термінологію, звалися так:

1. Якби ж знаття?
2. Забув.
3. Спізнівсь.
4. Якось то воно буде.
5. Я так і знав!

Розглянемо поодиночі всі ці п'ять характерних для чухраїнців рис.

Нагадаємо тільки, що розкопані матеріали сильно потерпіли від тисячолітньої давнини, а деякі з них і понадривані так, ніби на цигарки, хоч матеріали ті ні на книжки з сільського господарства, ні на газети не подібні.

Одну з книжок, писану віршем, викопано разом із глечиком. Академіки кажуть, що очевидно, чухраїнці накривали глечики з молоком поезією — настільки в них була розвинена вже тоді культура.

Книжка дуже пожована, вся в сметані. Сметана та взялася струпом. Хімічний дослід того струпа виявив, що то крейда. Як догадуються вчені, сметану ту було накрито біля якогось великого міста.

Отже, дуже тяжко працювати над тими матеріалами. Через те характеристика кожної національної чухраїнської риси може бути не зовсім повна.

Ми зарані просимо нам те дарувати. Не ми в тому винні, а тисячоліття.

«Якби ж знаття». Найхарактерніша для чухраїнця риса. Риса-мати. Без неї чухраїнець — не чухраїнець, а риса ця без чухраїнця — не риса.
Постала ця риса в чухраїнців от з якого приводу. Вшивав один із них хату. Зліз аж до бовдура і посунувся. Сунеться й кричить:
— Жінко! Жінко! Соломи! Соломи!..
Геп!
— Не треба...
Це, значить, кричав чухраїнець жінці, щоб вона, доки гепне, соломи на те місце, де він гепне, підстелила. Не встигла жінка цього зробити. Тоді виходить: «Не треба»!
І от після цього укоренилася глибоко ця риса в чухраїнцеву вдачу. Як тільки яка притичина, зразу:
— Якби ж знаття, де впадеш, — соломи б підіслав.
Або:
— Якби ж знаття, що в кума пиття...
І так в кожному випадку життя чухраїнського цивілізованого. От будують чухраїнці яку-небудь будівлю громадську. Збудували. А вона взяла й упала. І зразу:
— Якби ж знаття, що вона впаде, ми б її не сюди, а туди будували.
Є серед матеріалів характерний запис, як попервах чухраїнці свою культуру будували. Узялися дуже ретельно... А потім за щось завелись, зразу за голоблі (була в них така зброя, на манір лицарських середньовічних списів), та як ізчепились полемізувати... Полемізували, аж дивляться — у всіх кров тече... Тоді повставали й стогнуть:
— Якби ж знаття, що один одному голови попровалуємо, не бились би!
Сильно в них тоді культура затрималася... Та й не дивно: з попровалюваними головами не дуже культурне життя налагодиш...
Вирішили вони якось театр організувати. Запросили спеціальну людину. Бігали, говорили, обговорювали. Хвалилися, перехвалювалися. Підвела їх та людина: не організувала театру, а зовсім навпаки.
Тоді почухались.
— Якби ж знаття!..
І почали знову.
І не було жоднісінького дня без отого знаменитого:
— Якби ж знаття...
З цією головною рисою з'єднані четверта й п'ята риса в чухраїнців, а саме: «якось то воно буде» та «я так і знав».
Коли чухраїнці, було, починають якусь роботу, хоч би в якій галузі їхнього життя та робота виникла, і коли хто-небудь чи збоку, чи може трохи прозорливіший зауважив:
— А чи так ви робите?
Чухраїнець обов'язково подумає трішки, почухається і нешвидко прокаже:
— Та! Якось то вже буде!
І починав робити...
Коли ж побачить, що наробив, аж пальці знати, тоді:
— Я так і знав!
— Що ви знали?
— Та що отак буде!
— Так навіщо ж ви робили?
— Якби ж знаття...
— Так ви ж кажете, що знали?!
— Так я думав, що якось то воно буде!
Один індійський мудрець, коли йому про це тоді розповіли, сказав:
— Дивне якесь *regretuum mobile*.
Друга риса — «забув» і третя — «спізнивсь» — характерні так само риси для чухраїнців, але вони особливих пояснень, гадаємо, не потребують...
— Чому ви цього не зробили?
— І-і-і ти! Забув! Дивись!
Або:
— Чого ж ви не прийшли?

— Та засидівсь, глянув, дивлюсь — спізнився! Так я й той... облишив... Якось то, сам собі подумав, воно буде.
Істинно дивний народ.

Розділ III

Країну Чукрен залила стихія разом із Антлантидою. Один чухраїнський поет, грізної стихії не перелякавшись, заліз на височезну вербу й чекав смерті. Коли вода вже залила його притулок, він продекламував журно:

Ой, поля, ви поля,
Мати рідна земля,
Скільки крові і сліз
По вас вітер розніс.

А в цей момент пропливав повз вербу атлантидянин і, захлинаючись уже, промовив:
— І все по-дурному!

Післямова

Читав я оці матеріали, дуже сумно хитаючи головою. Прочитавши, замислився і зітхнув важко, а з зітханням тим само по собі вилетіло:
— Нічого! Якось то воно буде.
Тьху!